

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Genel Kurulunun Özel Okullara İlişkin Kararı

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Genel Kurulu 27 Ağustos 1968 günü yaptığı toplantıda «Üniversite Reform Çalışmaları Komisyonu» Raporunun özel okullarla ilgili bölümünü de görüşmüş ve özel Yüksek Okulların Anayasanın 120. ci maddesine aykırın olduğunu kabul etmiştir.

Aşağıda raporun ilgili bölümünü ve kararı sunuyoruz.

6 — özel Okullar

Komisyonumuz özel yüksek okulların, eğitim felsefesi ve Anayasamızın temel prensipleri ve hükümleri karşısında durumlarını incelemiş ve bu okulların devletleştirilmesinde kesin zorunluluk bulunduğu sonucuna varmıştır. Anayasamızın hazırlık çalışmaları incelemiş ve Kurucu Mecliste yapılan konuşmalardan, Anayasamızın 120. ci maddesinin Üniversite terimini, Yüksek öğretim yapan müesseseler anlamına kullandığı ve bunların da özel teşebbüsçe açılmasının benimsenmediği kanaatine varılmıştır. Yüksek eğitim yapan kuruluşların devlet eliyle açılması prensibinin, eğitim düzenleme dış etkilemeleri engellemek, bilimsel özerkliği ve objektifliği sağlamak belirli sermaye gruplarının kendi çıkarlarından yana bir eğitim muhtevası telkin etmelerini önlemek maksadıyla konulduğu açıkça anlaşmaktadır. Anayasamızca güdülen bütün bu amaçlar, özel yüksek okullar sistemiyle ortadan kalkmakta, sulstimal ve bilimin ticaret konusu ve aracı olması durumu ortaya çıkmaktadır. Bilim ticaret konusu olunca da, bu alanda ençok kân sağlayabilmek için hertürlü bilim dışı sustimale sapılmaktadır. Ayrıca özel okul sistemi, Anayasamızın 50. ci maddesindeki eğitimde eşitlik ve devletin bu konudaki yükümlerini de ihlâl eden bir sistemdir, özel okullar devletleştirilebilir mi? Bu, üzerinde dahi durulmayacak bir sorudur. Anayasamızın 39. cu maddesi bu imkân devlete verdiği gibi, 21. ci maddenin öğretimde aradığı nitelikler icabı 50. ci madde bunu devlete bir görev olarak yüklemektedir. Diğer bir deyişle kanaatimizce, devletleştirme devlet için bir imkân

değil, bir zorunluk, bir görevdir. Devletin bu görevi yerine getirmesi konusunda Üniversitemizin yapacağı çalışmalarda, Üniversitenin kendi kendine, kendi eğitimine saygısının zorunlu bir sonucudur. Diplomaların pazara çıkarılması en başta Üniversitenin değer ve haysiyetini rencide etmelidir.

Komisyonumuz işbu nedenlerle, Üniversitenin özel okul meselesinin halli konusuna eğilmesinin en başta gelen bir görev olduğu sonucuna oybirliğiyle varmıştır.

Saygılarımızla sunarız.

İmzalar: Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya; Prof. Dr. tsmet Sungurbey, Prof. Dr. Edip Çelik, Doç. Dr. Necip Kocayusufpaşaoğlu, Doç. Dr. Çetin özek, Prof. Dr. Zahit Imre, Prof. Dr. Bülent Köprülü, Prof. Dr. öztekin Tosun, Doç. Dr. Oğuz İmregün, Doç. Dr. Ümit Doğanay, Doç. Dr. Aydın Aybay.

(Bazı üyeler, katılmadıkları noktalarda söz haklarının baki olduğunu belirtmişlerdir).

GENEL, KURUL KARARI :

Üniversite öğretimine muadil öğretim yapan ve Üniversite diplomasına muadil diploma sağlayan özel Yüksek Okulların Anayasanın 120. ci maddesine aykırın olduğunu oylarınıza arz ediyorum. Kabul edilmiştir.

Komisyonun, özel Yüksek Okulların Devletleştirilmesi hakkındaki teklifini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edilmiştir.